



## WAT DOET U HIER?



Voor me stond een man van mijn leeftijd in het donkergroen. Ik had hem niet aan zien komen, want mijn ogen waren steeds op de grond gericht. Omdat ik niet meteen antwoord gaf, herhaalde hij zijn vraag: wat doet u hier? Nu pas zag ik het logo op z'n borst: vrijwilliger van Natuurmonumenten. Eén die zijn taak serieus opvatte en daarmee ook zichzelf.

Vanuit de zestiger jaren heb ik een bloedhekel aan autoriteiten overgehouden. Desondanks legde ik zo vriendelijk mogelijk uit dat ik hier op de rand van het Lheederzand en de Dwingelderheide bezig was met het inventariseren van paddenstoelen. Mag ik u verzoeken om onmiddellijk weg te gaan? Ik onderdrukte mijn ergernis over zoveel starheid en wees hem erop dat ik al heel wat jaren onderzoek doe naar paddenstoelen in Drenthe en dat ik had meegewerkt aan de Ecologische Atlas van de Paddenstoelen in Drenthe. Dat laatste was een beetje een zwaktebod. Je moet je ook onder dit soort omstandigheden zo min mogelijk verlagen tot op-de-borst-klopperij. Zijn enige reactie was dat ik hier weg moest. 'Dat ben ik niet van plan', zei ik zo kalm mogelijk en liep door. Dan ga ik nu een boa bellen, dreigde hij met stemverheffing. Ik draaide me half om: 'Meneer, u doet maar!' En bukte me om een paar aardtongen die amper boven het korte gras uitstaken in mijn verzameldoosje te stoppen.

Vanuit de verte hoorde ik hem vragen om bijstand. 'Nou hij komt eraan, hoor', riep hij even later triomfantelijk. 'Prima', zei ik en liet het daarbij. Het was een kille zondagochtend en die boa zat waarschijnlijk aan z'n ontbijt en ik vermoedde dat die man eerder iets had beloofd in de trant van 'zeg maar dat ik er aan kom'. Ik ging verder met inventariseren, want ik had me voorgenomen dit heischrale stuk te onderzoeken voordat deze herfst de eerste nachtvorst de mycoflora zou decimeren. Het Lheederzand waar dit heischrale stuk deel van uitmaakt, dankt zijn mycologische faam aan het voorkomen van stekelzwammen die het daar op de zeer voedselarme stuifduinen tot de jaren vijftig en zestig konden uithouden. Naarmate de stikstofdepositie en daarmee de dikte van de strooisellaag verder toenamen, werden deze refugia ongeschikt voor soorten als Blauwgestrepte stekelzwam en raakte Nederland alle aan Grove den gebonden stekelzwammen kwijt. Behalve rijk aan deze symbionten groeiden er in de aangrenzende hei ook veel bijzondere satijnzwammen. Op voormalige plagplekken hebben we een deel daarvan weer kunnen terugvinden. Met als hoogtepunt de vondst van de Blauwe molenaarssatijnzwam – en wel het kleinsporige familielid – op een grazige plek waar enige inspoeling plaatsvindt van een nabijgelegen schelpenpad.

Inmiddels waren we een half uur verder en nog steeds geen spoor van een boa. Wel zo rustig natuurlijk, maar tegelijk ontnam het me de kans om alsnog mijn gemoed te luchten. Natuurliefebbers wegsturen, terwijl natuurorganisaties heel lang nalieten om zich druk te maken over de grote hoeveelheid stikstof die via de atmosfeer over hun terreinen neerdaalt. En driehonderd meter van de plek waar ik werd lastiggevallen staat een meetpaal van de burgerbeweging Meten=Weten waarmee een jaar lang de atmosfeer wordt gemeten. Tot nu toe zijn er in dit natuurgebied meer dan vijftig verschillende insecticiden en herbiciden gedetecteerd. Ik bedoel maar...